

Malmö högskola
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Viveka Persson
+46 8 5630 86 58
viveka.persson@hsv.se

Beslut
2012-06-12
Reg.nr 641-5524-11

Beslut om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål

Högskoleverket beslutar att inte ge Malmö högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål.

Ansökan och ärendets hantering

Malmö högskola har den 14 oktober 2011 ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål.

För bedömning av ansökan har Högskoleverket anlitat följande sakkunniga: universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedén, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet. Därutöver har universitetslektor Anette Månsson, Uppsala universitet bistått bedömargruppen inom sitt sakområde.

Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan.

Lärosätet gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasiet i undervisningsämnena matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska, idrott och hälsa, svenska som andraspråk och bild (reg.nr 641-933-10 och 641-1295-11). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnet arabiska som modersmål. Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser detta undervisningsämne.

Bedömningen har, förutom vad som föreskrivs i högskolelagen och högskoleförordningen, utgått från de kvalitetsaspekter och kriterier vid

examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

De sakkunnigas bedömning är att Malmö högskola inte bör ges tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål. Aspekten lärarresurs är inte tillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Malmö högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Viveka Persson i närvaro av stabschefen Lennart Stähle, enhetschefen Per Westman och avdelningschefen Maria Sundkvist. I ärendets beredning har även utredaren Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Viveka Persson

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

Granskning av ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål

Uppdraget

Malmö högskola har den 14 oktober 2011 ansökt till Högskoleverket om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål. Vi, universitetslektor Christina Hultgren, Högskolan i Gävle (ordförande); universitetslektor Anita Norlund, Högskolan i Borås (ordförande); universitetslektor Christer Hedin, Stockholms universitet; lektor emeritus Lisen Häggblom, Åbo akademi; universitetslektor Eva Olofsson, Umeå universitet; professor emeritus Aadu Ott, Göteborgs universitet och universitetslektor Helle Rønholt, Köpenhamns universitet, har fått i uppdrag av Högskoleverket att granska ansökan.

Malmö högskola gavs 2011 tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan i undervisningsämnena matematik, naturkunskap, historia, religionskunskap, samhällskunskap, svenska, engelska, idrott och hälsa, svenska som andraspråk och bild (reg.nr 641-933-10 och 641-1295-11). Den nya ansökan gäller ett kompletterande tillstånd för undervisningsämnet arabiska som modersmål, för vilket Malmö högskola vid tidigare prövning bedömts sakna tillfredsställande förutsättningar (reg.nr 641-933-10). Bedömning har gjorts endast av de delar av ämneslärarutbildningen som särskilt avser detta undervisningsämne.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter som Högskoleverket har utarbetat. Underlag för bedömningen har varit lärosätets ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Antalet lärare är tillräckligt och deras andel i undervisningen är stor nog för den planerade undervisningen. Andelen lärare med tillsvidareanställning är totalt sett tillräcklig för att säkerställa kontinuitet, men brister avseende den centrala del av ämnet som rör den språkvetenskapliga kompetensen i arabiska. Ett flertal lärare har relevant professionserfarenhet. Den vetenskapliga kompetensen i ämne och ämnesdidaktik är dock svagt representerad, och det finns särskilt svagheter vad gäller den språkvetenskapliga kompetensen i arabiska.

Det finns ett flertal vetenskapligt kompetenta lärare inom de områden som integreras i undervisningsämnet arabiska som modersmål. Lärosätet har dock inte en tillräcklig egen vetenskaplig kompetens inom det arabiska språket och den arabiska litteraturen, som utgör en helt väsentlig del av ämnet arabiska som modersmål. Den ämnesdidaktiska kompetensen är tillfredsställande. Ett flertal lärare är vetenskapligt kompetenta inom discipliner med relevans för modersmålsdidaktik och några av lärarna medverkar i forskningsprojekt med ämnesdidaktisk anknytning till modersmålsundervisning.

Möjligheterna till kompetensutveckling är goda för de lärare som är tillsvidareanställda, men närmast obefintliga för de lärare som är visstidsanställda.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö.

Utbildningen äger rum i en forskande och utvecklande miljö. Det bedrivs relativt omfattande forskning av relevans för ämneslärarutbildningen i arabiska som modersmål.

Utbildningen ger av allt att döma studenterna goda förutsättningar att utveckla ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt.

Organisationen för den verksamhetsförlagda utbildningen är välutvecklad och välstrukturerad.

Det finns ett välutvecklat samarbete på nationell och internationell nivå vad gäller forskning och utvecklingsarbete med betydelse för ämneslärarutbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanerna innehåller mål som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i arabiska som modersmål.

Kursplanerna innehåller tillräckligt tydlig information om innehåll och uppläggning.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur, examination

Undervisningsformerna, examinationsformerna och kurslitteraturen är överlag tillfredsställande. I arabiska bygger innehållet på att studenterna redan behärskar språket. Ämnesdidaktiken är utvecklad och välintegrerad. Underlaget ger en relativt god överblick över innehåll, men det är inte helt klart hur vissa mål som rör färdighet och kunskap i arabiska examineras. Det är också oklart hur studenterna vid behov kan få stöd i den egna språkutvecklingen i arabiska. I övrigt är innehållet till stor del inriktat mot frågor som rör den kulturella och historiska kontexten. Utbildningen visar på en tydlig progression med relevant innehåll utifrån gymnasieskolans kursplaner.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs på ett tillfredsställande sätt, i samarbete med lärare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Lärosätet har också visat att det finns system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Malmö högskola inte har förutsättningar att ge ämneslärarutbildning med inriktning mot arbete i gymnasieskolan med tillfredsställande kvalitet i undervisningsämnet arabiska som modersmål.

Förslag till beslut

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att Högskoleverket beslutar att inte ge Malmö högskola tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan i undervisningsämnet arabiska som modersmål.

För sakkunniggruppen

Anita Norlund och Christina Hultgren
Ordföranden